

Locaties en open monumenten

- 0 Ravelijn VI ontvangst troepen en Prins Willem III
- 1 Gele Loods VVV-bezoekerscentrum
- 2 Stadhuis
- 3 Het Nederlands Vestingmuseum
- 4 Weegschaalmuseum/Het Spaanse Huis
- 5 Comeniusmuseum/Mausoleum
- 6 Grote Kerk
- 7 Kerktoren (start torenbeklimming)
- 8 Podium deMess, voormalige artillerieskantine
- 9 Utrechtse Poort
- 10 Marktstraat: activiteiten horeca en middenstand
- 11 Gemeentearchief Gooise Meren en Huizen, voorheen Burgerweeshuis + Kruidentuin
- 12 Nieuwe Haven: klassieke schepen + nautische ambachten
- 13 Vertrek rondvaarten (Vestingvaart Naarden)*
- 14 Oude Haven: tentoonstelling antieke auto's
- 15 Start uittocht en einde intocht
- 16 Bastion Nieuw Molen
- 17 Oude Begraafplaats
- 18 Molen 'De Onrust'
- 19 Woon- en atelierschip 'De Zwerver'

* Alle locaties zijn gratis toegankelijk, behalve 13.

De torenbeklimmingen en de activiteiten rondom de Nieuwe Haven worden gratis aangeboden door de Vereniging Vestingstad Naarden.

Wij verwachten een gezellige drukte in Naarden-Vesting vanwege alle activiteiten. Kom bij voorkeur op de fiets, en parkeer zoveel mogelijk buiten de vesting.

Beeld voorkant:

Belegering en verovering van Naarden door de prins van Oranje, 1673, ets en gravure, anoniem, collectie Rijksmuseum

Meer informatie openmonumentendagnaarden.nl

Uittocht Franse troepen, intocht van Staatse troepen en bondgenoten onder Prins Willem III

Uittocht van de Franse troepen

11.30 uur Start Rehobothschool, Westwalstraat 49, Naarden

Route: Westwalstraat, Turfpoortstraat, Marktstraat, Kapt. G.A. Meijerweg.

Ontvangst van de Staatse troepen

Route: Kapt. G.A. Meijerweg, ontvangst op Ravelijn VI. Prins Willem III en zijn bereden gevolg stijgen af en worden hommage gegeven door de burgemeesters. De troepen en hun aanvoerders worden voorgesteld.

Prins Willem III rijkt dukatons uit aan mariniers en Spanjaarden voor hun dappere aandeel in de aanval op de Huizerpoort op 11 september 1673.

Feestelijke intocht van de Staatse troepen

Route: Utrechtse Poort, Oostwalstraat, langs voormalige Huizerpoort, Kloosterstraat, Cattenhagestraat, Westwalstraat, Vestingmuseum. In het Nederlands Vestingmuseum worden de prins en zijn troepen ontvangen met een eresaluut.

Bevrijding van Naarden en het Gooi 1673

Een hoogtepunt uit onze vaderlandse geschiedenis!

Dit jaar vieren wij de bevrijding van Naarden en het Gooi, nu precies 350 jaar geleden. Ontdek de bijzondere geschiedenis van Naarden en het keerpunt in de Hollandse Oorlog van Lodewijk XIV in de Noordelijke Nederlanden dat de bevrijding van 1673 markeerde! Op Open Monumentendag zal er een re-enactment van de bevrijding in Naarden-Vesting plaatsvinden. Kijk voor het hele programma op www.ontdekgooisemeren.nl/nl/1673.

Wat gebeurde er in 1673?

Het Staatse Leger onder leiding van stadhouder Prins Willem III, samen met twee regimenten mariniers, Spaanse cavalerie en Koerlandse ruitery, wist op 6 september de Fransen in de Naarden-Vesting te omsingelen. Na vijf dagen van het graven van loopgraven en heftige artilleriebeschietingen, lanceerden de mariniers en de Spanjaarden op 11 september een dappere stormaanval op het bastion voor de Huizerpoort. De Franse commandant van Naarden gaf zich 's ochtends over. Dit betekende het einde van

de Hollandse Oorlog in het Gooi en de Vechtstreek en was de eerste grote overwinning van Willem III op de Fransen. Daarvoor hadden de Fransen in juni 1672 zonder weerstand de vesting en het Gooi ingenomen, tijdens 'Het Rampjaar'.

Re-enactment: Bevrijding van Naarden 10 september 2023

Op 10 september tussen 11.30 en 13.00 uur zal er een groot re-enactment plaatsvinden in de Naarden-Vesting van de 'Uittocht der Fransen en Intocht door het Staatse Leger'. Het Staatse Leger zal aanwezig zijn, met twee regimenten mariniers, Spaanse troepen en de Koerlandse cavalerie onder de kapitein-generaal van de Unie: Prins Willem III. Met paarden, wapens en helemaal uitgedost in historische kleding zal deze stoet door de Naarden-Vesting trekken, net zoals in 1673. Bij het Ravelijn tegenover de Utrechtse Poort zal het stadsbestuur Prins Willem III hommage geven, met Tom van 't Hek als spreekstalmeester.

U bent van harte welkom om deze bijzondere stoet bij te bekijken! Kom meer te weten over dit gedenkwaardige evenement, en ontdek de betekenis ervan voor de geschiedenis van Naarden en Nederland. Kijk op www.ontdekgooisemeren.nl/nl/1673 voor meer informatie en het volledige programma of scan de QR-code.

Programma

Zondag 10 september

- **Uittocht Franse troepen, intocht Staatse troepen en bondgenoten onder Prins Willem III.** Zie route en programma-toelichting, start 11.30 uur Rehobothschool [15] einde ±13 uur
- **Gele Loods:** VVV-bezoekerscentrum [1], expositie 'Naarden en de Waterlinies' 10-17 uur
- **Stadswandeling met gids 'Bevrijding van Naarden 1673',** 10.30, 14.00, 15.30 uur, kaarten en vertrek bij VVV [1]
- **Stadhuis:** bezichtiging, [2] 11-17 uur
- **Marktstraat** (afgesloten), horeca, terrassen, winkels open en brocante markt [10]
 - optreden Tsjechisch folkloristisch ensemble Sabla uit Uherský Brod
- **Naardense Vaardagen.** Historische schepen en nautische ambachten in de Nieuwe Haven [12]
 - Optreden shantychor Het Ruime Sop 12.30-16 uur 3 optredens
 - Vlootshow historische schepen door de Admiraal ±15 uur
- **Nederlands Vestingmuseum:** diverse activiteiten, tentoonstelling 'Naarden Ontzet, Holland gered?' [3] 10.30-17 uur
- **Weegschaalmuseum:** bezichtiging [4] 11-17 uur
- **Comeniusmuseum:** tentoonstelling 'Comenius en De Geer in oorlog en vrede' [5] 12-17 uur
- **Grote Kerk:** bezichtiging [6] 12-17 uur
 - programma volgt, zie website
- **Kerktoeren:** beklimming [7], 13, 14, 15 en 16 uur, kaarten bij VVV [1]
 - Tevens bezichtiging Slinger van Foucault in de kerktoeren
- **Podium deMess [8],** muziek in de tent en dansen op het plein 13.30-17 uur
- **Burgerweeshuis en Kruidentuin:** bezichtiging, vitrines met 'Bevrijding van Naarden 1673' [11] 13-17 uur
- **Vestingvaart Naarden:** rondvaarten (niet gratis) [13] 12-17 uur, kaarten VVV
- **Loodsen Oude Haven:** Tentoonstelling antieke auto's [14] 12-17 uur
- **Bastion Nieuw Molen:** Brouwerij Comenius, bierproeverij en bezichtiging met gids, 13.30-17 uur, binnen verzamelen [16]
- **Oude begraafplaats Naarden:** expositie, rondleiding [17]
 - Optreden vocaal kwartet BrinCQ en Klezmer orkest 14 uur
- **Molen 'De Onrust':** bezichtiging, demonstratie 10-17 uur, zaterdag en zondag [18]
- **Woon- en atelierschip 'De Zwerver':** bezichtiging 12-17 uur [19]

Maandag 11 september

- Vanaf 10 uur: afvaren historische schepen in konvooi naar Muiden via de Naarder Trekvaart.

[XX] verwijst naar de locatie op de kaart

Dit programma is onder voorbehoud. Kijk voor meer informatie op [openmonumentendagnaarden.nl](https://www.openmonumentendagnaarden.nl)

Open Monumentendag Naarden

Dit jaar staan we stil bij de Bevrijding van Naarden en het Gooi, 350 jaar geleden. Eerst met een re-enactment van de uittocht van de Franse troepen en intocht van de Staatse troepen en bondgenoten, aangevoerd door Prins Willem III van Oranje. Daarna kan je in het Vestingmuseum zien welke wapens er gebruikt werden en hoe de vesting er toen uitzag. Ook het Comeniusmuseum en het Gemeentearchief hebben exposities die meer vertellen over die tijd. Bij de VVV start een stadswandeling met gids die het verhaal van 1673 vertelt. In de Marktstraat is een gezellige brocante markt, door de hele vesting vind je terrassen, er zijn oude auto's, een bierproeverij en concerten in de Grote Kerk. Of wil je liever een dansje? Dat kan bij de historische feesttent op het plein voor de Mess.

Naardense Vaardagen 9 t/m 11 september

Historische schepen zullen op maandag 4 en woensdag 6 september vanaf 15.00 uur vanaf de Keetpoortsluis te Muiden vertrekken en via de Naarder Trekvaart in de Nieuwe Haven aankomen.

Zaterdag en zondag kan je de schepen bezichtigen, zondag zijn er op de kade nautische ambachten en is er gerookte paling.

Op maandag 11 september zullen de schepen in konvooi afvaren richting Muiden, waar vanaf 12.30 uur de schepen gescht zullen worden richting de Vecht. Gedurende deze vaarten zullen 1 sluis en 7 bruggen bediend worden.

Open Monumentendag in de andere kernen binnen Gooise Meren

Bussum

In september 2023 bestaat de Historische Kring Bussum veertig jaar. Dat wordt gevierd met een expositie in de kapel van het (voormalig) klooster Mariënborg, Brinklaan 82 in Bussum. De expositie heeft als thema 'Bussum 100 jaar geleden'. Foto's, films, objecten en teksten geven een beeld van het leven in Bussum van 100 jaar geleden.

Op zaterdagmiddag 9 september zijn tussen 12.00 en 16.00 uur diverse monumentale kerkgebouwen in Bussum te bezichtigen. Zondagmiddag 10 september vindt het OMD-programma plaats in gebouw Concordia, aan de Graaf Wichmanlaan 46 in Bussum. Concordia werd gebouwd als theater, werd daarna de befaamde televisiestudio voor o.a. TMF en Veronica en is nu het onderkomen van de Sterrendaalders-kinderopvang. Meer informatie over Historische Kring Bussum op www.historischekringbussum.nl

Muiden

Zaterdag 9 september: wandelen op de Vestingwallen, bezichtiging Muizenfort/Fort C, Grote of Sint Nicolaaskerk en de Heilige Nicolaaskerk/Waterstaatskerk. Meer informatie Historische Kring Muiden op www.hksm.nl

Muiderberg

Zaterdag 9 september en zondag 10 september geen activiteiten. Door een samenloop van omstandigheden worden er dit jaar tijdens de landelijke OMD in Muiderberg geen activiteiten georganiseerd.

Sponsors

Open Monumentendag Naarden wordt mede mogelijk gemaakt door:

Bevrijding van Naarden wordt mede mogelijk gemaakt door:

BEVRIJDING VAN NAARDEN EN HET GOOI 1673

Uittocht Franse troepen, intocht Staatse troepen en bondgenoten onder Prins Willem III

Zondag 10 september 2023